

Streszczenie Celem pracy była ocena efektywności wybranych zestawów zabiegów fizjoterapeutycznych na dolegliwości bólowe występujące w zespołach bólowych narządu ruchu. W badaniu wzięto udział 140 pacjentów w wieku 45-65 lat z zespołami bólowymi w obrębie odcinka szyjnego, lędźwiowo-krzyżowego kręgosłupa, stawu śródrečno paliczkowego kciuka oraz stawu kolanowego, którzy poddani byli serii zabiegów fizjoterapeutycznych. Badani zostali podzieleni na 6 grup. 5 grup podzielono w zależności od zastosowanych zestawów zabiegów fizjoterapeutycznych, natomiast 6. grupę (porównawczą) stanowili badani pobierający tylko i wyłącznie niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ) przez okres trwania serii zabiegów w pozostały grupach. Chorzy zostali przebadani za pomocą kwestionariusza ankiety własnego autorstwa, kwestionariusza SF-36 (vol.2) wersji skróconej 11. pytaniowej (wersja Polska), użyto także testu Lovetta, skali Laitinena oraz testów diagnostycznych (Laseque'a, Bragarda, Thomayera, Tinella, Finkelsteina, Apleya, test szuflady przedniej oraz tylnej, a także test na więzadła boczne i przyśrodkowe przy schorzeniach w okolicy stawu kolanowego). Badania były przeprowadzone bezpośrednio przed podjęciem serii zabiegowej oraz dwa tygodnie po jej zakończeniu. Choroba zwyrodnieniowa kręgosłupa była przyczyną dolegliwości bólowych u 64,2% pacjentów biorących udział w badaniach. Zmiany zwyrodnieniowoprzeciążeniowe były przyczyną dolegliwości bólowych u 17,9% badanych, z kolei zmiany przeciążeniowe stanowiące przyczynę objawów bólowych dotyczyły również 17,9 % pacjentów. W grupie badanej wykazano istotną statystycznie różnicę pomiędzy wynikami stopnia nasilenia bólu, poziomu siły mięśniowej oraz jakości życia mierzonymi przed zabiegami fizjoterapeutycznymi oraz 2 tygodnie po ich zakończeniu. U 90% osób biorących udział w zabiegach uzyskano zwiększenie wartości siły mięśniowej, natomiast w grupie porównawczej jedynie u 2,5%. Poprawa zakresów ruchomości dotyczyła 70% badanych biorących udział w serii zabiegowej. W grupie porównawczej tylko 2,5% pacjentów uzyskała poprawę zakresu ruchomości. Wykazano, że zabiegi fizjoterapeutyczne mają pozytywny wpływ na ograniczenie objawów chorobowych w odcinku szyjnym, lędźwiowo-krzyżowym kręgosłupa, stawie śródrečno paliczkowym kciuka oraz stawie kolanowym. Oddziałują one korzystnie na 7 poprawę jakości życia, siły mięśniowej, zakresów ruchomości oraz zmniejszenie, bądź całkowite usunięcie dolegliwości bólowych. Niezależnie od zastosowanego zestawu zabiegów fizjoterapeutycznych działały one skuteczniej, niż przyjmowanie samych niesteroidowych leków przeciwzapalnych przez pacjentów.

Abstract The aim of the study was to evaluate the effectiveness of selected sets of physiotherapeutic treatments for pain in pain syndromes of the musculoskeletal system. The study involved 140 patients aged 45-65 years with pain syndromes in the cervical, lumbosacral spine, metacarpophalangeal joint of the thumb and knee joint, who underwent a series of physiotherapeutic treatments. The subjects were divided into 6 groups. 5 groups were divided depending on the applied sets of physiotherapeutic treatments, while the 6. group (comparative) consisted of subjects taking only nonsteroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs) for the duration of the series of treatments in the remaining groups. The patients were examined using the own questionnaire, the SF-36 questionnaire (vol.2), the shortened version of the 11th question (Polish version), the Lovett test, Laitinen scale and diagnostic tests (Laseque, Bragard, Thomayer, Tinell, Finkelstein, Apley, anterior and posterior drawer test, as well as a test for lateral and medial ligaments in diseases around the knee joint). The tests were carried out immediately before starting the treatment series and two weeks after its completion. Osteoarthritis of the spine caused pain in 64.2% of patients participating in the studies. Degenerative-overload changes were the cause of pain in 17.9% of the subjects, while overload changes that were the cause of pain symptoms also affected 17.9% of patients. In the study group, a statistically significant difference was found between the results of the severity of pain, the level of muscle strength and the quality of life measured before physiotherapeutic treatments and 2 weeks after their completion. In 90% of people participating in the procedures, an increase in the value of muscle strength was achieved, while in the comparative group only in 2.5%. The improvement of the ranges of mobility concerned 70% of the subjects participating in the treatment series. In the comparative group, only 2.5% of patients achieved an improvement in the range of mobility. It has been shown that physiotherapeutic procedures have a positive effect on the reduction of disease symptoms in the cervical, lumbosacral spine, the metacarpophalangeal joint of the thumb and the knee joint. They have a positive effect on the improvement of the quality of life, muscle strength, ranges of mobility and the reduction or complete elimination of pain. Regardless of the set of physiotherapeutic 9 treatments used, they were more effective than the taking only non-steroidal antiinflammatory drugs.